

La trajectòria de 80 anys del «MENORCA» (1941-2021)

LA MENORQUINITAT DE «ES DIARI»

**Josep Pons
Fraga**
Editor*

Agraïm la vostra assistència a aquest acte que, en el marc de la festa de Sant Antoni, patró i Diada de Menorca, hem organitzat per celebrar els 80 anys de **MENORCA • «Es Diari»** amb una ample representació de la societat menorquina en tots els seus àmbits: econòmic, polític, cultural i esportiu.

Entregarem els premis periodístics Mateu Seguí Puntas, Andreu Casanovas i Domingo Marqués. També els guardons als Protagonistes de la Vida Menorquina 2020 -que no vam poder lliurar l'any passat per les restriccions de la pandèmia- i desvetllarem a qui s'ha concedit el Premi Extraordinari per aquestes vuit dècades del rotatiu insular.

El nostre sincer agraïment, en primer lloc, a l'alcaldesa de Ciutadella, Joana Gomila, per haver cedit a «**Es Diari**» el Teatre Municipal des Born, un recuperat i magnífic espai escènic, que acull aquesta gala per a commemorar una trajectòria de vuit dècades.

Moltes gràcies, també, al Gabinet de Comunicació del Bisbat de Menorca -encapçalat pel seu director, Mn. Antoni Fullana- que fa possible la realització i la retransmissió en directe de tot aquest acte, amb la feina d'un equip de cinc càmeres i vuit tècnics d'imatge i so.

I des de Roma, on es troba amb motiu de la seva visita 'ad limina', el bisbe electe de Solsona i administrador diocesà de Menorca, Mons. Francesc Conesa, ens demana que excusem la seva assistència i ens comunica que dilluns presidirà la Missa de Sant Antoni i la processó des Tres Tocs, que enguany es donaran a la porta major de la Catedral.

També vos informem que, en acabar, a la sortida, vos entregarem un exemplar de l'Especial 80 anys, que es distribuirà demà amb l'edició dominical del **MENORCA** i avui vespre tots vestits el podran llegir en primícia.

80 anys: 1941-2021

Els vuitanta anys del Diari **MENORCA**, que avui celebrem, van arrancar dia 1 de febrer de 1941 quan va ser fundat per Fernando Jansá Guardiona. Aquella primera etapa acaba en 1955 quan el prevere maonès Sr. Jaume Cots de Riera es fa càrrec del rotatiu

insular i dos anys després constitueix Editorial Menorca amb la participació del doctor Mateu Seguí, Guillermo de Olives i Francisco Hernández Escrivà.

El tercer període en la història d'«**Es Diari**» comença l'agost de 1978 quan el Sr. Cots cedeix la seva participació majoritària de l'empresa editora a la Mitra Diocesana. Fins que el setembre del 2013 comença l'actual etapa amb l'entrada del Grup Serra com a nou soci. Va suposar la segona re-

tent, compromés amb l'objectiu de pensar, maquetar, redactar i produir -en un procés ininterromput que feim íntegrament a Menorca- aquest diari, que vol ser-ho de tots es menorquins.

Perquè «**Es Diari**» és una fàbrica que no s'atura mai, que obre cada dia, faci fred o calor, sigui diumenge o dilluns, que produeix informacions i redacta les notícies; i açò exigeix un esforç intel·lectual, cultural, formació i intel·ligència, amb la riquesa per-

claració d'intencions que seguim aplicant perquè mantén avui plena de vigència.

I és també el criteri que marcà el fundador del Grup Serra, el Sr. Pere Serra Bauzá, periodista i empresari, home de combat, quan va impulsar el procés que va integrar «Ultima Hora Menorca» «**Es Diari**», fins aleshores competidors, en un mateix projecte editorial: «heu de fer un diari per Menorca i els menorquins, del principi al final; un diari de Menorca que els menorquins se l'estimin, hi participin i el sentin ben seu». Aquestes sàvies paraules de Pere Serra, mallorquí de Sòller, que va entendre i repetí el tarannà des menorquins, i que ens deixa es novembre del 2018, marquen la ruta, el rumb i la navegació de l'actual etapa.

Ús de la llengua pròpia

El segon toc és una crida a les institucions perquè tinguin en compte i perquè també valorin que el **MENORCA** és, avui, es diari generalista dels que s'editen a Balears que més continguts, textos i articles publica en la nostra llengua pròpia.

Des del suplement «Xoc» -que repartim a les escoles cada dimecres gràcies al Sr. Isidre Fainé, president de la Fundació La Caixa, i en el programa Educa-Caixa- fins els textos de tots els col·laboradors que s'expressen en català; i també les informacions periodístiques, entrevistes i reportatges; o l'Especial Sant Antoni 2022, que hem distribuït avui, redactat íntegrament en català.

Aquest esforç i compromís amb la llengua pròpia no és valorat perquè «**Es Diari**» no rep cap estaló des poders públics ni de les administracions. Per tant, un toc d'atenció, per passar de les bones paraules a un suport efectiu, que permeti continuar i potenciar tots aquests continguts.

Digitalització de l'hemeroteca

I el tercer i darrer toc és una iniciativa per a la que demanem una resposta urgent. Després d'haver cedit Editorial Menorca tot el fons audiovisual de Televisió Menorquina al Consell insular, que l'ha incorporat a l'Arxiu d'Imatge i So de Menorca -26.000 hores de filmacions, programes i gravacions obtingudes durant 20 anys- ara no podem demorar la digitalització de l'hemeroteca d'«**Es Diari**». És un immens tresor documental que guarda la memòria viva i escrita d'aquests darrers 80 anys a Menorca.

Perquè els periodistes del **MENORCA** recullen els testimonis

dels protagonistes, els fets i les vivències que conformen la història de la nostra Illa. Uns periodistes que escriuen cada dia la història de Menorca. *Verba volant, scripta manent.*

Demanam avui, en aquest acte dels 80 anys del Diari, el suport de les nostres institucions -i concretament ens adreçam al Consell de Menorca, al Govern de la Comunitat Autònoma i a la Universitat de les Illes Balears- per començar enguany aquesta feina, de manera que poguem obrir i posar l'hemeroteca del **MENORCA** a l'abast de tothom. Sobretot, els exemplars de la primera dècada, del 1941 al 1951, tota vegada que per la deficient qualitat del paper, la mala tinta i la precarietat en la impressió corren es perill de perdre's per sempre més.

Acab amb un record per a tots aquells que avui ja no són amb nosaltres, que durant 80 anys han fet feina per donar continuïtat i resposta als reptes de «**Es Diari**», que són el compromís amb la menorquinitat i la defensa dels interessos generals d'aquesta Illa, que practiquem des dels valors ètics de l'humanisme cristià, base de la cultura occidental.

Finalment, el **MENORCA** no hauria complert aquests 80 anys, que el fan es diari de més llarga durada a la nostra Illa amb quasi 26.000 edicions, sense el suport, la complicitat i la confiança dels menorquins. Vull dir dels subscriptors, els lectors, les empreses, les institucions i els col·laboradors que vostès, amb la seva assistència, representen molt bé.

A tots voltros i a tota Menorca: moltes gràcies!

Déu me dó sabiduria
per poder-me explicar.

Sant Antoni gloriós
de Viana anomenat,
sigau es nostro advocat
i de tot perill guardau-nos

Glorios Sant Antoni,
turmentat pel dimoni,
però sempre vencedor,
arribat es dia des nostro sant
patró
i en aquest hermos acte des
Diari,
a vos vos demanam
que es celebri a tota Menorca
una festa molt gran,
des de La Mola fins sa Torre
del Ram.

(*) Intervenció pronunciada a l'acte de celebració dels 80 anys del diari «**MENORCA**».

Teatre municipal des Born de Ciutadella, 15 de gener de 2022.

Sra. Joana Gomila, alcaldessa de l'Ajuntament de Ciutadella; Sra. Susana Mora, Presidenta Consell Insular de Menorca; Sra. Francisca Armengol, Presidenta del Govern de les IB; i la Sra. Carme Serra, Presidenta del Grup Serra. Foto: GEMMA ANDREU.

fundació d'Editorial Menorca amb la integració de dos diaris que fins aquell moment practicaven models periodístics diferents: «Ultima Hora Menorca» i **MENORCA • «Es Diari»**.

El llavors bisbe de Menorca i avui titular de la seu episcopal de Lleida, Mons. Salvador Giménez, ho va resumir amb aquesta breu explicació: «El Grup Serra, empresa editora d'Ultima Hora Menorca, s'integra a l'accionariat d'Editorial Menorca. La Diòcesi deixa de ser accionista majoritari. Respecte exquisit a l'actual ideari. Fusió de dos equips i dos projectes de futur, mantenint la capçalera de «**Es Diari**» per a seguir defensant amb independència els interessos de l'Illa».

80 anys després, el **MENORCA** s'ha consolidat com a referent únic de la premsa escrita a Menorca, i també edita i gestiona el digital **menorca.info**, la pàgina web de Menorca líder en visites i usuaris. És un fet cabdal que suposa una gran exigència i una extraordinària responsabilitat social i periodística- per a tots els qui formem part d'aquesta empresa de comunicació. El principal actiu de «**Es Diari**» són els seus professionals: un equip po-

sonal i l'experiència que aporta cada periodista. Aquests redactors, fotògrafs, maquetadors i tots els que participen del treball d'edició, impressió i distribució, junt amb administració i comercial, són exemple de compromís, bona feina i dedicació. Per a tots ells, el nostre reconeixement amb un merescut aplaudiment.

La menorquinitat

I com que he de ser breu, permet-me passar directament de la missa i la processó als Tres Tocs.

Primer, el toc més important: la reivindicació i la defensa de la menorquinitat de **MENORCA • «Es Diari»**, que constitueix el sentit i l'essència d'Editorial Menorca i de tots els qui hi treballam.

«Volem ser -tal com expliquen els germans Seguí Puntas, accionistes d'Editorial Menorca- un diari on els menorquins puguin trobar-se i confrontar lliurement les seves idees i experiències; perquè hem de recollir, sense pors ni tabús, però amb cura i responsabilitat, qualsevol fet informatiu». Així ho van escriure els fills del metge, pare fundador i exdirector des Diari D. Mateu Seguí amb motiu del 60è aniversari del rotatiu. Una ferma de-